

<https://youtu.be/CWu29PRCUvQ>

Document made with <https://getyoutubesubtitles.netlify.app>

[00:00,3]

דמיין מישהו שנכנס למטבח שלך ולוקח כמה כלים, מחבת ואשפה שלך.

dimyen mishehu she nikhnas la mitbakh shelkha ve lokeakh kama kelim, makhavat ve 'ashpa shelkha.

Imagine someone coming into your kitchen and taking a few tools, a pan and your garbage.

ואז הם קוברים הכל ביער. כעבור 12,000 שנה ארכיאולוג מנסה להבין מי היית.

ve 'az hem kovrim ha kol ba ya'ar. ka'avor 12,000 shana arkhe'olog menase lehavin mi hayita.

Then they bury everything in the woods. 12,000 years later an archeologist is trying to figure who you were.

מה היה חשוב לך, באילו משחקי וידאו שיחקת, במה האמנת

ma haya khashuv lekha, be 'elu miskhakey vide'o sikhakt, be ma he'emanta

What was important to you, what video games you played, what you believed in

ומה הודיע על החלטותיך. מכיוון שבמקרה חיית בתקופה יוצאת מן הכלל בהיסטוריה האנושית:

u ma hodia 'al hakhlatotheykha. mikeyvan shebe mikre khayat bi tkufa yotse't min ha klal be historya ha 'enoshit:

and what informed your decisions. Because you happened to live during a remarkable time in human history:

המהפכה הפלנטרית, כאשר האנושות עברה והפכה למין רב-כוכבי.

ha mahpekha ha planetarit, ka'asher ha 'enoshut avra ve hafkha le min rav-kokhavi.

The Planetary Revolution, when humanity transitioned, becoming a multiplanetary species.

באותה תקופה, המספרים שלנו יתפוצצו לפי סדרי גודל, הטכנולוגיה ורמת החיים שלנו ישתפרו לרמות שנחשבו בלתי אפשריות בעבר

be 'otahtekufa, ha misparim shelanu itpottsu lefi sidrey godel, ha tekhnologya ve ramat ha khayim shelanu ishtapru le ramot she nekhshvu bilti efshariot be 'avar

In that time, our numbers would explode by orders of magnitude, our technology and standard of living would improve to levels previously thought impossible

והתפיסה העצמית שלנו תשתנה לנצח. וכל מה שהארכיאולוג העתידי צריך ללמוד עליו הוא הזבל שלך ביער.

veha tfisa ha 'atsmit shelanu tishtane lenatseakh. ve khol ma sheha 'arkhe'olog ha 'atidi tsarikh lilmod alayv hu ha zavel shelkha ba ya'ar.

and our self conception would change forever. And all the future archaeologist has to learn about is your junk in the woods.

בעוד שאנחנו יכולים רק לקוות שזו תהיה בעיה של מישהו בעוד 12,000 שנה, יש לנו אותה בעיה גם היום.

be'od she 'anakhnu yekholim rak lekauot she zo tihye be'aya shel mishehu be'od 12,000 shana, yesh lanu otah be'aya gam hayom.

While we can only hope this will be someone's problem in 12,000 years, we have the same problem today.

אנו מנסים לשחזר מהפכה שהתרחשה לפני 12,000 שנה.

anu menasim leshakhzer mahpekha she hitrakhasha lifney 12,000 shana.

We are trying to reconstruct a revolution that took place 12,000 years ago.

כיום נותרו רק צללים מהאנשים שחוו את העבר הרחוק שלנו כהווה שלהם.

kayom notru rak tsalim meha 'anashim she khav et he 'avar ha rakhok shelanu k hvoe shelahem.

Today, only shadows remain of the people who experienced our distant past as their present.

[01:10,4]

מה נשאר מהעבר שלנו

ma nish'ar mehe 'avar shelanu

What Remains from our past

אנו יכולים להסתכל על ההווה שלנו ב-4 K פריק, בצבע ובסאונד.

anu yekholim lehistakel al ha hvoe shelanu be -4 k parikh, be tseva'uv sa'und.

We can look at our present in crispy 4K, in color and sound.

לפני שלושה דורות העולם היה רק שחור-לבן.

lifney shloshe dorot ha 'olam haya rak shakhor-lavan.

Three generations ago the world was just black and white.

עוד דור אחד ואנחנו רואים את העולם דרך צילומים מטושטשים.

od dor ekhad va 'anakhnu ro'im et ha 'olam derekh tsilumim metushtashim.

One more generation and we see the world through blurred photographs.

מאחור יותר ציורים וטקסטים הופכים להיות הדרך העיקרית שלנו לחוות את העבר.

me'akhor yoter tsiurim ve tekstim hofkhim lihyot ha derekh ha 'ikarit shelanu lakhavot et he 'avar.

Further back paintings and texts become our main way of experiencing the past.

רק 20 דורות לפנינו היום, כל מילה כתובה נאלצה להעתיק ביד

rak 20 dorot le faneynu hayom, kol mila ktuva ne'eltsa leha'tik ba yad

A mere 20 generations before us today, every written word had to be copied by hand

והדיווחים נעשו נדירים יותר ופחות אמינים.

veha diuukhim na'asu nedirim yoter u fakhot aminim.

and reports became more scarce and less reliable.

ההיסטוריון הראשון חי לפני 100 דורות בלבד.

ha historyon ha ri'shon khay lifney 100 dorot bilvad.

The first historian lived a mere 100 generations ago.

לפניו יש רק אפוסים ואגדות ומלכים מתים שמתרברים על פיסות אבן.

lefanayv yesh rak eposim ve 'agadot u mlakhim metim she mitravrvim al pisot even.

Before him, there are only epics and legends and dead kings bragging on pieces of stone.

לפני 250 דורות נותרו רק שברי קרקע ותמונות שהופשטו ממשמעותן המקורית.

lifney 250 dorot notru rak shivrey karkau tmunot she hufshtu mi mashma'utan ha mkorit.

250 generations ago there are only fragments left in the ground and images stripped of their original meaning.

[02:02,9]

בסופו של דבר האנושות הופכת בעצם לבלתי נראית.

be sofo shel davar ha 'enoshut hofekhet be'etsem le vilti nir'eyt.

Eventually humanity becomes basically invisible.

ובכל זאת, אנו יודעים כמה דברים על אבותינו.

uv khol zo't, anu yod'im kama dvarim al avoteynu.

Still, we do know some things about our ancestors.

בואו ננסה לספר את סיפורם ומה המשמעות עבורנו כיום.

bo'u nenase lesaper et sipuram u ma ha mashma'ut avurenu kayom.

Let's try to tell their story and what it means for us today.

מס 1' המעבר הגדול ביותר בהיסטוריה האנושית

mas '1 ha ma'avar ha gadol beyoter ba historya ha 'enoshit

#1 The Greatest Transition in Human History

במשך כשני מיליון שנה או בערך 80,000 דורות, חיי אבותינו היו זהים בעצם.

bemeshekh ki shney milyon shana o be 'erekh 80,000 dorot, khayey avoteynu hayu zehim be'etsem.

For some two million years or roughly 80,000 generations, the life of our ancestors was basically the same.

זה היה בערך 20,000 שנה, או לפני 800 דורות, שבני האדם המודרניים ההתנהגותיים החלו בתהליך
 ze haya be 'erekh 20,000 shana, o lifney 800 dorot, she beney ha 'adam ha moderniim
 ha hitnahagutiim hekhelu be tahalikh
 It was around 20,000 years, or 800 generations ago that the behaviorally modern
 humans began a process

שישנה את אורח חיינו לנצח.
 she yeshnah et orakh khayeynu lenatseakh.
 that would change our lifestyle forever.

בהתחלה, בהדרגה, עבור חלקנו. ואז מהר יותר עבור יותר מאיתנו. ואז פתאום כמעט לכולנו.
 ba hatkhala, be hadraga, avur khelkenu. ve 'az maher yoter avur yoter me'itanu. ve 'az
 pit'om kim'at le khulanu.
 At first, gradually, for some of us. Then faster for more of us. And then suddenly for
 almost all of us.

אז היו על כדור הארץ כמיליון בני אדם מודרניים.
 az hayu al kadur ha 'arets k milyon beney adam moderniim.
 Back then there were about one million modern humans on earth.

מרבית המינים האנושיים האחרים גוועו, כנראה בעזרת מעט עזרה מאיתנו.
 marbit ha minim ha 'enoshiim ha 'akherim gav'u, kanir'e be 'ezrat me'at ezra me'itanu.
 Most other human species had died out, probably with a little help from us.

[02:53,2]

הביולוגיה של אבותינו נתנה להם את הכלים הדרושים:
 ha biologya shel avoteynu natna lahem et ha kelim ha drushim:;
 Our ancestors' biology had given them the necessary tools: ,

אינטליגנציה כללית להבנת הדברים אינטליגנציה חברתית כדי להבין זה את זה
 inteligentsia klalit la havanat ha dvarim inteligentsia khevratit kdey lehavin ze et ze
 A general intelligence to understand things a social intelligence to understand each other
 ושפה להביע רעיונות מופשטים וליצור מושגים חדשים.
 ve safa lehabia ra'ayonot mufshatim ve litsor mushagim khadashim.
 and language to express abstract ideas and create new concepts.

אלה היו אנשים בדיוק כמוך. הם סבלו וחוו שמחה, היו משועממים, בכו וצחקו.
 ele hayu anashim bediuk kamokha. hem savlu ve khav simkha, hayu meshu'amamim,
 bakhu ve tsakhaku.
 These were people just like you. They suffered and experienced joy, were bored, cried
 and laughed.

הם חיו בקהילות של כמה עשרות אנשים.
 hem khayu bi khilot shel kama esrot anashim.
 They lived in communities of a few dozen people.

הם שלטו באש והיו להם כלים עשויים עץ, אבן ועצם,
 hem shaltu ba 'esh ve hayu lahem kelim asuyim ets, even ve 'etsem,
 They controlled fire and had tools made from wood, stone and bone,

סיפרו סיפורים, התאבלו על מותיהם ויצרו אמנות.
 sipru sipurim, hit'abelu al meteyhem ve yatsru amanut.
 told stories, mourned their dead and created art.

הם סחרו עם שבטים אחרים, מאובסידיאן ועד רכיכה.
 hem sakharu im shvatim akherim, me'obesidya'n ve 'ad rakikha.
 They traded with other tribes, from obsidian to shellfish.

חלקם צדו אחר משחק גדול והיו ניידים מאוד, אחרים הסתמכו יותר על צמחים שאספו
 khelkam tsido akhar miskhak gadol ve hayu nayadim me'od, akherim histamkhu yoter al
 tsmakhim she 'asfu
 Some hunted big game and were very mobile, others relied more on plants they
 collected

ואחרים נשארו בעיקר באזור אחד עם שפע של פירות ים.

va 'akherim nish'aru be'ikar be 'ezor ekhad im shefashel perot yam.
and others mostly stayed in one area with an abundance of seafood.

[03:43,2]

זה היה המצב המשותף של האנושות במשך רוב ההיסטוריה שלנו.
ze haya ha matsav ha mshutaf shel ha 'enoshut bemeshekh rov ha historya shelanu.
This was the common state of humanity for most of our history.

עד שמעבר איטי, צעד אחר צעד, הפך למהפכה.
ad she me'ever iti, tsa'ad akhar tsa'ad, hafakh la mahpekha.
Until a slow transition, step by step, turned into a revolution.

2 צעד אחר צעד
2 tsa'ad akhar tsa'ad
#2 Step by Step

הראיות המוצקות הראשונות לכך נובעות מעמק הירדן,
ha r'ayot ha mutsakot ha ri'shonot le khakh nov'ot me 'emek ha yarden,
The first solid evidence for this stems from the Jordan Valley,

שם אבותינו אוספים חיטת בר לפני יותר מ-20,000 שנה.
sham avoteynu osfim khitat bar lifney yoter mi -20,000 shana.
where our ancestors collected wild wheat more than 20,000 years ago.

הם הבחינו כי זרעים באדמה מייצרים צמחים רבים יותר בשנה הבאה.
hem hivkhinu ki zra'im ba 'adama meyatsrim tsmakhim rabim yoter be shana ha ba'a.
They noticed that seeds in the ground made more plants the next year.

אם הם שמים טובים במקום אחד, בשנה הבאה היו להם יותר טובים.
im hem shamaim tovim be makom ekhad, be shana ha ba'a hayu lahem yoter tovim.
If they put good ones in one place, the next year they had more of the good ones.

זה היה תוסף נהדר לציד וליקוט.
ze haya tosef nehedar le tsaid ve likut.
This was a great supplement to hunting and gathering.

אתה יכול להכין כמה יבולים, לחזור בשנה הבאה, לבנות יישוב זמני ולספק מזון מאובטח.
ata yakhol lehakhin kama yevulim, lakhazor be shana ha ba'a, livnot ishuv zmani u
lsapek mazon me'uvtakh.
You could prepare some crops, return next year, build a temporary settlement and have
a secure food supply.

אבותינו השתמשו בגידולי הבונוס הללו כדי לאפות את הלחם הראשון ולבשל את הבירה הראשונה.
avoteynu hishtamshu be giduley ha bonus halalu kdey le'efot et ha lekhem ha ri'shon u
lvashel et ha bira ha ri'shona.

Our ancestors used these bonus crops to bake the first bread and to brew the first beer.

[04:30,2]

עם כל דור הם אספו ידע מעמיק יותר על הצמחים ובעלי החיים סביבם
im kol dor hem asfu yedama'amik yoter al ha tsmakhim u va'aley ha khayim svivam
With every generation, they gathered deeper knowledge about the plants and animals
around them

וכיצד לתפעל אותם לטובתם.
ve kheytsad letaf'el otam le tovatam.
and how to manipulate them to their advantage.

אבל היה הרבה מה ללמוד.
aval haya harbe ma lilmod.
But there was a lot to learn.

לאט מאוד, מדור לדור כיסי הידע התרחבו
le'at me'od, mi dor le dor kisey ha yedahitrakhavu
Very slowly, from generation to generation pockets of knowledge expanded
והועברו להרחבה מחדש.

ve ha'avru le harkhava me khadash.

and were passed along to be expanded again.

החקלאות המוקדמת הזו החלה לצמצם באופן דרסטי את המרחב שאבות אבותינו נזקקו להם כדי להאכיל אדם אחד.

ha khakla'ut ha mukdemet ha zo hekhela letsamtsem be 'ofen drasti et ha merkhav she 'avot avoteynu nizkku lahem kdey leha'akhil adam ekhad.

This early agriculture started to drastically reduce the space our ancestors needed to feed one individual.

מה שאיפשר להישאר במקום אחד יותר.

ma she 'ifsher lehisha'er be makom ekhad yoter.

Which made it possible to stay in one place longer.

לפני כ 12,000 שנה חלקי ההתקדמות הקטנים הללו הגיעו למסה קריטית.

lifney k 12,000 shana khelkey ha hitkadmud ha ktanim halalu higi'u le masa kritit.

Around 12,000 years ago these little pieces of progress had reached a critical mass.

מרבית הקלוריות שאנו צורכים כיום נובעות מכ- 15 גידולי מייסדים שונים

marbit ha kaloryot she 'anu tsorkhim kayom nov'ot mik- 15 giduley meyasdim shonim

Most of the calories we consume today stem from about 15 different founder crops

שבני אדם החלו לביית אותם ברצינות באלפי השנים הבאות.

she beney adam hekhelu levayet otam bi rtsinut be 'alfey ha shanim ha ba'ot.

that humans began to domesticate in earnest in the next few thousand years.

[05:12,5]

מה שאנחנו מכנים המהפכה החקלאית לא היה דבר שהתחיל פתאום יום אחד.

ma she 'anakhnu mekhanim ha mahpekha ha khakla'it lo haya davar she hitkhil pit'om yom ekhad.

What we call the agricultural revolution was not a thing that began suddenly one day.

זה היה תהליך איטי המונע על ידי קבוצות קטנות לאורך דורות רבים.

ze haya tahalikh iti ha monea al yedey kvutsot ktanot le 'orekh dorot rabim.

It was a slow process driven by small groups over many generations.

בסופו של דבר שינוי הדרגתי הוליד עידן חדש.

be sofo shel davar shinuy hadragati holid idan khadash.

Eventually gradual change gave rise to a new era.

3 עידן האדם.

3 idan ha 'adam.

#3 The Human Era.

במהלך אלפי השנים הבאות, ההתקדמות הייתה מואצת והופכת את לוכדי הציידים לחקלאים

be mahalakh alfey ha shanim ha ba'ot, ha hitkadmud hayta mu'etset ve hofekhet et lokhdey ha tsayadim la khakla'im

During the next few thousand years, progress would speed up and turn hunter gatherers into farmers

שהתגוררו בכפרים, בעיירות ואז בערים.

she hitgorru ba kfarim, ba 'ayarot ve 'az be 'arim.

who lived in villages, towns and then cities.

כאשר חקלאים עברו לאזורים חדשים הם החליפו את השבטים הנוודים או הפכו אותם גם לחקלאים.

ka'asher khakla'im avru la 'azorim khadashim hem hekhelifu et ha shvatim ha noddim o hafkhu otam gam la khakla'im.

When farmers moved into new areas they replaced the nomadic tribes or turned them into farmers too.

זה לא היה קל ולא כואב.

ze lo haya kal ve lo ko'ev.

This was neither easy nor painful.

בימים הראשונים הייתה לאנשים תזונה מגוונת העשויה עד 250 צמחים ובעלי חיים שונים.

ba yamim ha ri'shonim hayta la 'anashimtezuna meguuenet ha 'asuya ad 250 tsmakhim u va'aley khayim shonim.

In the early days people had a diverse diet made of up to 250 different plants and animals.

עבור חלק מהקבוצות שעברו לחקלאות השונות בתזונה שלהם פחתה בצורה דרסטית

avur khelek meha kvutsot she 'avru la khakla'ut ha shonot ba tzuna shelahem pakhata be tsura drastit

For some of the groups transitioning to agriculture the variation in their diets declined drastically

[06:01,9]

ונראה שחלקן לא הוזנו.

ve nir'e she khelkan lo huznu.

and some even seem to have been undernourished.

וחיים צמודים ועם בעלי חיים יצרו קרקע רבייה למחלות.

ve khayim tsmudim ve 'im ba'aley khayim yatsru karkarevia le makhalot.

And living close together and with animals created a breeding ground for disease.

כמעט כל מחלה זיהומית הנגרמת על ידי מיקרואורגניזמים שהסתגלו לבני אדם התעוררה ב -10,000 השנים האחרונות.

kim'at kol makhala zihumit ha nigremet al yedey mikro'organizmim she histaglu li vney adam hit'orra be -10,000 ha shanim ha 'akharonot.

Virtually every infectious disease caused by microorganisms that have adapted to humans arose in the last 10,000 years.

כולרה, אבעבועות שחורות, חצבת, שפעת, אבעבועות רוח ומלריה.

kolera, ava'bu'ot shkhorot, khatsevet, shapa'at, ava'bu'ot ruakh umil re.

Cholera, smallpox, measles, influenza, chickenpox and malaria.

התמותה, במיוחד בקרב ילדים, עלתה בצורה דרסטית.

ha tmuta, bim'yukhad bekerev yeladim, alta be tsura drastit.

Mortality, especially among children, rose drastically.

ובכל זאת, המספרים שלנו גדלו מכיוון שהחיים באותו מקום אפשרו לנשים ללדת הרבה יותר ילדים מבעבר -
uv khol zo't, ha misparim shelanu gadlu mikeyvan sheha khayim be 'oto makom ifshru le nashim laledet harbe yoter yeladim mibe 'avar -

Still, our numbers grew because living in the same place enabled women to bear far more children than before -

ולחקלאי יותר ילדים מתכוונים ליותר ידיים לעבוד בשדות.

ul khakla'y yoter yeladim mitkaunim le yoter yadaim la'avod ba shadot.

and for a farmer more kids mean more hands to work the fields.

אפילו עם יותר אנשים שמתים צעירים יותר, כפרים ועיירות גדלו. מספר בני האדם עלי אדמות התפוצץ.

afilu im yoter anashim she metim ts'irim yoter, kfarim va 'ayarot gadlu. mispar beney ha 'adam aley adamot hitpotsets.

Even with more people dying younger, villages and towns grew. The number of humans on earth exploded.

כמאה דורות לאחר תחילת עידן האדם, היינו כבר ארבעה מיליון.

k me'a dorot le'akhartekhilat idan ha 'adam, hayinu kvar arba'a milyon.

About 100 generations after the beginning of the Human era, there were already four million of us.

זה הגדיל את הצורך במזון והכריח אנשים להמציא דרכים יעילות יותר ויותר לייצור קלוריות - מה

ze higdil et ha tsorekh be mazon ve hikhriakh anashim lehamtsi drakhim ye'ilot yoter ve yoter le itsur kaloryot - ma

This increased the need for food and forced people to come up with ever more efficient ways of producing calories -

[06:59,4]

שמגבש את אורח חיינו החדש.

she mgabesh et orakh khayeynu he khadash.

solidifying our new lifestyle.

לחזור לציד וליקוט היה פשוט אומר מוות ברעב עבור רובם.

lakhazor le tsaid ve likut haya pashut omer mavet be ra'av avur rubam.

Going back to hunting and gathering would just have meant death by starvation for most.

שאלה אחת נותרה ללא מענה: מדוע?

sh'ela akhat notra lelo ma'aneh: madua?

One question remains unanswered: Why?

מדוע אנשים יחליפו את החופש לחיות מהטבע במגוון עצום של מזון למטרות החקלאות ולעתים קרובות דיאטות מוגבלות יותר?

madua anashim yakhalifu et ha khofesh likhyot meha tevabe migvan atsum shel mazon le matrot ha khakla'ut ul 'itim krovot di'etot mugbalot yoter?

Why would people exchange the freedom of living off nature with a huge variety in food for the grind of agriculture and often more limited diets?

איש אינו יודע בוודאות. נראה כי שינויי אקלים אפשרו את המעבר

ish eyno yodea bevada'ut. nir'e ki shinuyey aklim ifshru et ha ma'avar

Nobody knows for sure. Climate change seems to have made the transition possible

ויש מדענים הטוענים כי הם נגרמו על ידי גורמים חיצוניים כמו תת תזונה או אוכלוסיית יתר,

ve yesh mad'ananim ha to'ananim ki hem nigrmu al yedey gormim khitsonim kmo tattezuna o ukhlusiat yeter,

and some scientists argue that it was caused by external factors like undernourishment or overpopulation,

שניהם במחלוקת רבה.

shneyhem be makhaloket raba.

both highly contested.

כיום הרעיון המקובל ביותר הוא שזו הייתה בחירה מכוונת, שנעשתה על ידי אינספור קהילות ברחבי העולם.

kayom ha ra'ayon ha mkubal beyoter hu she zo hayta bekhira mekhuenet, she ne'esta al yedey eynsfor khilot be rakhvey ha 'olam.

Today the most widely accepted idea is that it was a deliberate choice, made by countless communities around the globe.

אולי זה קשור גם למה שעושה אותנו אנושיים.

ulay ze kashur gam lama she 'ose otanu enoshiim.

Maybe it is also connected with what makes us human.

היכולת להתכנס, לפתח זהויות משותפות ולהחליף סיפורים וידע.

ha ykholet lehitkanes, lefateakh zehuyot meshutafot u lhakhalif sipurim ve yeda.

The ability to come together, develop shared identities and exchange stories and knowledge.

[07:51,8]

יש ארכיאולוגים שחושבים שקבוצות של לוכדי ציידים נסעו הרבה כדי לחגוג, לקיים סעודות וטקסים.

yesh arkhe'ologim she khoshvim she kvutsot shel lokhdey tsayadim nas'u harbe kdey lakhgog, lekayem s'udot u tkasim.

Some archaeologists think that groups of hunter gatherers traveled long and far to celebrate, to hold feasts and rituals.

הם היו משתמשים באירועים אלה כדי לדבר על גרסתם לחדשנות:

hem hayu mishtamshim be 'eru'im ele kdey ledaber al girsatam le khadshanut:

They would have used these occasions to talk about their version of innovation:

טכניקות טובות יותר של ציד ויצירת כלים, כיצד לתפוס ולגדל בעלי חיים ואילו צמחים ניתן לאסוף ולהכפיל,

tekhnikot tovot yoter shel tsaid vi ytsirat kelim, keytsad litpos u lgadel ba'aley khayim ve 'ilu tsmakhim nitan le'esof u lhakhpil,

better hunting and tool making techniques, how to catch and breed animals and which plants could be collected and multiplied,

אולי אפילו החליפו זרעים.

ulay afilu hekhelifu zra'im.

maybe they even exchanged seeds.

לא מן הנמנע כי התכנסויות הללו היו הזרזים שהפיצו את הידע בחקלאות

lo min ha nimnaki hitkansuyot halalu hayu ha zarazim she hefitsu et ha yedabe khakla'ut

It is not unlikely that these gatherings were the catalysts that spread the knowledge of agriculture

דרך קבוצות האנושות הרבות המבודדות.

derekh kvutsot ha 'enoshut ha rabot ha mvudadot.

through the many isolated groups of humanity.

בסופו של דבר סיום אורח חיים שהיה משותף למין שלנו במשך אלפי דורות.

be sofo shel davar sium orakh khayim she haya meshutaf la min shelanu bemeshekh alfey dorot.

Ultimately ending a lifestyle that was common to our species for thousands of generations.

אז על ידי היכולת להתכנס, לחגוג, לשתף וללמוד אחד מהשני,

az al yedey ha ykholet lehitkanes, lakhgog, leshatef ve lilmod ekhad meha sheni,

So by being able to come together, celebrate, share and learn from one another,

בני אדם אלו עשויים לנקוט בצעדים המובילים לעולמנו המודרני ויש לנו הרבה להודות עליהם.

beney adam elu asuyim linkot ba ts'adim ha movilim le 'olamenu ha moderni ve yesh lanu harbe lehodot aleyhem.

these humans might have taken the steps that lead to our modern world and we have much to be grateful for.

אנחנו עדיין אותם בני אדם כיום, גם אם לעתים קרובות זה לא מרגיש ככה.

anakhnu adain otam beney adam kayom, gam im le 'itim krovot ze lo margish kakha.

We are still the same humans today, even if it often doesn't feel that way.

[08:43,9]

אולי הגיע הזמן להתכנס כדי לחלוק את מה שאנחנו יודעים ולחגוג שוב את קיומנו,

ulay higia ha zman lehitkanes kdey lakhalok et ma she 'anakhnu yod'im ve lakhgog shuv et kiumenu,

Maybe it is time to come together to share what we know and celebrate our existence once again,

להתחיל מעבר שלוה נוסף, אולי המהפכה הפלנטרית, שישנה את הכל פעם נוספת.

lehatkhil me 'ever shalva nosaf, ulay ha mahpekha ha planetarit, she yeshnah et ha kol pa'am nosefet.

to begin another peaceful transition, maybe the planetary revolution, that will change everything once more.

אז אני מקווה שעוד 12,000 שנה צאצאינו יסתכלו עלינו היום בתודה

az ani mekaue she 'od 12,000 shana tse'etsa'eynu istaklu aleynu hayom be toda

So hopefully, in another 12,000 years, our descendants will look back on us today with gratitude,

על העולם המדהים שהם מסוגלים לאכלס.

al ha 'olam ha madhim she hem mesugalim le'akhles.

for the amazing world they are able to inhabit.

כדי לחגוג את הישגיהם של אבותינו ב-12,000 השנים האחרונות ולהביט בתקווה לקראת 12,000 הבאים,

kdey lakhgog et heshegeyhem shel avoteynu be -12,000 ha shanim ha 'akharonot u

lhabit be tikva likra't 12,000 ha ba'im,

To celebrate the achievements of our ancestors in the last 12,000 years and to look with hope towards the next 12,000

אנו מגישים לכם את לוח השנה העידן האנושי החמישי לשנת 12,021

anu magishim lakhem et luakh ha shana ha 'idan ha 'enoshi ha khamishi li shnat 12,021

-

we present you with the fifth Human Era Calendar for the year 12,021 -

הפעם מדובר במסע האנושות, החל בעשרות אלפים לפני שנים,
hapa'am medubar be masaha 'enoshut, hekhel be 'esrot alafim lifney shanim,
this time it is all about the journey of humanity, beginning tens of thousands of years
ago,

שהובילה למהפכה בחקלאות, לתרבויות עתיקות קדומות ותחילת העת החדשה,
she hovila la mahpekha be khakla'ut, la tarbuyot atikot kdumot u tkhilat ha 'et ha
khadasha,
leading into the revolution in agriculture, to ancient high civilizations and the beginning
of modern times,

שהגיעה לשיאה בחזון לעתידנו.
she higi'a le si'ah be khazon la 'atidenu.
culminating in a vision for our future.

אתה יכול להשיג את המהדורה המוגבלת כעת עד שנמכור ואז לעולם לא עוד.
ata yakhol lehashig et ha mahadura ha mugbelet ka'et ad she nimkor ve 'az le'olam lo
od.

You can get the limited Edition now until we sell out and then never again.

[09:43,0]

כמו תמיד לוח השנה כולל 12 עמודים מאוירים המודפסים על נייר באיכות גבוהה באירופה ובארצות הברית.
kmo tamid luakh ha shana kolel 12 amudim me'uyarim ha mudpasim al neyar be 'eykhut
gvoha be 'eyropa uv 'arha"v.

As always the calendar features 12 illustrated pages printed on high quality paper in
Europe and the US.

והשנה הכריכה מבריקה במיוחד.
veha shana ha krikha mavrika bimiyukhad.
And this year the cover is especially shiny.

לא רק לוח השנה נראה נהדר על קירות ומקל על החלום על עתיד מפואר ולהבין עד כמה הגענו כמין.
lo rak luakh ha shana nir'e nehedar al kirot u mekel al ha khalom al atid mefo'ar u lhavin
ad kama higa'nu k min.

Not only does the calendar look great on walls and makes it easier to dream about a
glorious future and realize how far we have come as a species.

זו גם הדרך הטובה ביותר לתמוך בקורזגזגט. לוח השנה מאפשר לנו להכניס את הזמן שצריך לסרטונים שלנו
ולשחרר אותם בחינם, לכולם.

zo gam ha derekh ha tova beyoter litmakh bekorzegzagt. luakh ha shana me'afsher lanu
lehakhnis et ha zman she tsarikh la sirtonim shelanu u lshakhrer otam be khinam, le
khulam.

It is also the best way to support kurzgesagt. The calendar enables us to put in the time
our videos need and release them for free, for everyone.

אם תרצה, תוכל להשיג את לוח השנה עם קפוצ'ון או פוסטרים אינפוגרפיים או פלושי. ביצענו עבורך כמה
עסקאות.

im tirtse, tukhal lehashig et luakh ha shana im kaputs'on o posterim infografiim o plushi.
bitsa'nu avurkha kama iska'ot.

If you want, you can get the calendar with a Hoodie or infographic posters or plushie.
We've made a few deals for you.

תודה רבה לאלפי האנשים שמקבלים את לוח השנה מדי שנה ולברבים שאוהבים את מה שאנחנו מנסים
לעשות בערוץ הזה.

toda raba le 'alfey ha 'anashim she mkabelim et luakh ha shana mi dey shana
velaberavim she 'ohavim et ma she 'anakhnu menasim la'asot be 'aruts ha ze.

Thank you so much to the thousands of people who get the calendar every year and to
the birbs who love what we try to do on this channel.

אנו מאחלים לכם שנה טובה 12,021 - וכולנו נקווה שהיא תהיה פחות מרגשת מ-12,020!
anu me'akhalim lakhem shana tova 12,021 - ve khulanu nekaue she hi tihye pakhot
merageshet mi -12,020!

We wish you a happy year 12,021 – And let's all hope that it will be less exciting than 12,020!